

Transportstyrelsen

Vi möjliggör morgondagens
resor och transporter

Seminarium för flygplatsernas ledningsfunktion

2018-03-06 – 2018-03-07

Inledning

Tomas Olsson

Chef Infrastrukturenheten på Sjö- och luftfartsavdelningen

Infrastrukturenheten

Sjötrafik(Andreas Holmgren)

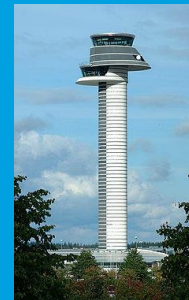
Luftrum och flygplatser (Jörgen Andersson)

Luftfartsskydd (Jessica Henriksson)

Flygtrafiktjänster (Ann-Sofi Lorefält)

Agenda

Tisdag

Tid	Programpunkt	Föreläsare	Block	Målgrupp
13:00 – 13:45	Inledning och information	Tomas Olsson	Gemensamt	Ledningsfunktionen
13:45 – 14:15	ANS-information	Ann-Sofi Lorefält	ANS	Ledningsfunktionen
14:15 – 14:30	AGA/lufttrumsinformation	Jörgen Andersson		Ledningsfunktionen
14:30 – 15:00	KAFFE			
15:00 – 15:15	AGA/lufttrumsinformation (forts)	Jörgen Andersson		Ledningsfunktionen
15:15 – 15:45	RPAS	Rémi Vesvre	Gemensamt	Ledningsfunktionen
15:45 – 16:15	Digital Runway Incursion Warning System (DRIWS)	Robert Gyllroth	Gemensamt	Ledningsfunktionen
16:15 – 16:20	AVSLUTNING DAG 1	Tomas Olsson	Gemensamt	Ledningsfunktionen
16:20 – 17:00	Möjlighet att diskutera enskilda frågor med Transportstyrelsen		Gemensamt	Ledningsfunktionen

Agenda

Onsdag

Tid	Programpunkt	Föreläsare	Block	Målgrupp
09:00–09:45	Kommande regler för friktionsmätning	Bjørn Bø, Luftfartstilsynet, Norge	AGA	Ledningsfunktionen
09:45 – 10:15	KAFFE			
10:15 – 11:00	GAS och RP3	Amelie Meuller	Gemensamt	Ledningsfunktionen
11:00 – 11:20	AGA tillsyns- och analysverksamhet	Lenita Korsström Larsson Michael Edebrant	AGA	Ledningsfunktionen
11:20 – 11:40	Förändringar EASA (139/2014)	Jan Jardmark	AGA	Ledningsfunktionen
11:40 – 11:50	Utvärdering av seminariet		Gemensamt	Ledningsfunktionen
11:50 - 12:00	AVSLUTNING	Tomas Olsson	Gemensamt	Ledningsfunktionen
12:30	LUNCH			

Innehåll

- Flygsäkerhetsläget
- Säkerhetspolitiska läget
 - NIS
 - Cybersäkerhet
 - Säkerhetsskyddslag
 - Transportstyrelsens åtgärder

Transportstyrelsens "IT händelse"

Flygsäkerhetsläget

Svensk luftfart

Säkerhetsnyckeltal

1. Rapporterade händelser
2. Olyckor*
3. Allvarliga tillbud*
4. Omkomna*
5. Allvarligt skadade*
6. Avåkning
7. Intrång på bana
8. Luftrumsintrång
9. Laserhändelser
10. Drönare

1. LOC-I: Loss of Control – In flight
2. C-FIT: Controlled Flight Into or toward Terrain
3. MAC: Airprox/ACAS alert/Loss of separation/(near) Midair Collissions
4. GCOL: Ground collision
5. RAMP: Ground Handling

* För svenskregistrerade luftfartyg alternativt svenska utövare (skärm- och hängflyg)

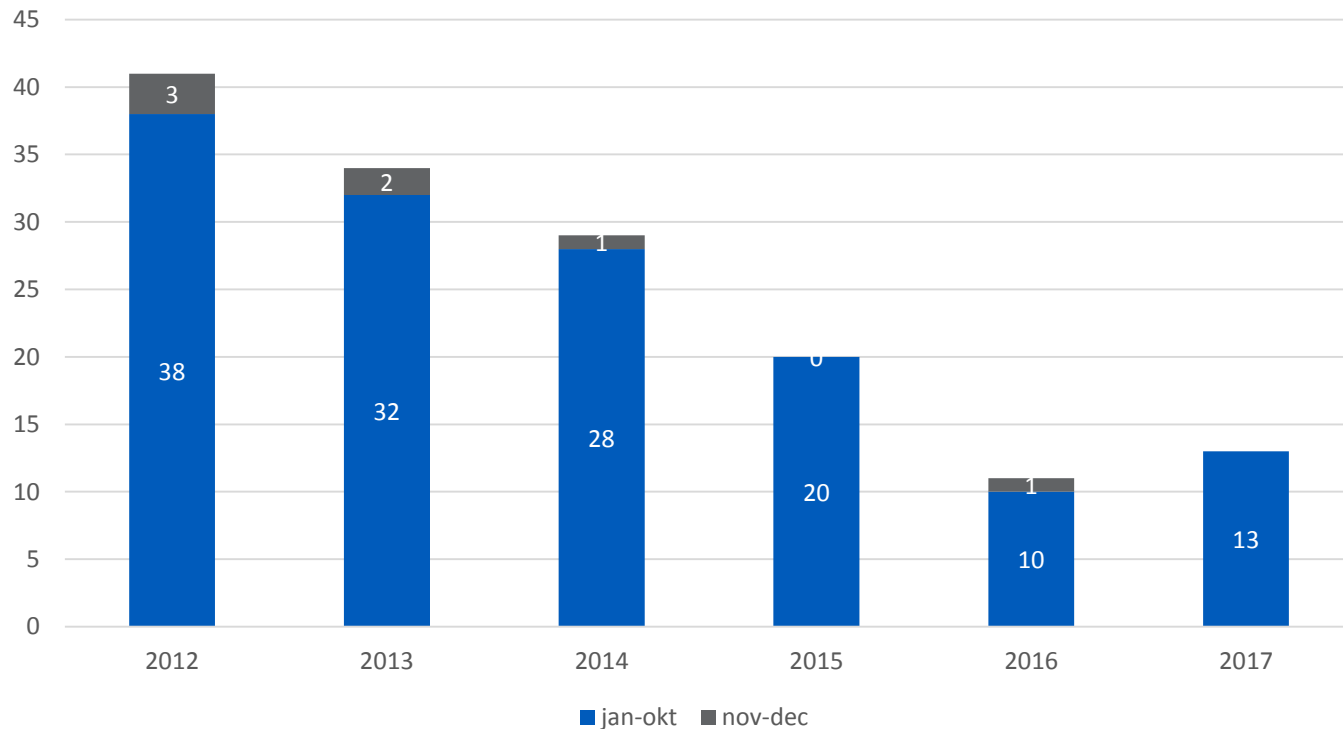
Sammanfattning utveckling 2012-2017

OBS! januari-oktober för alla år

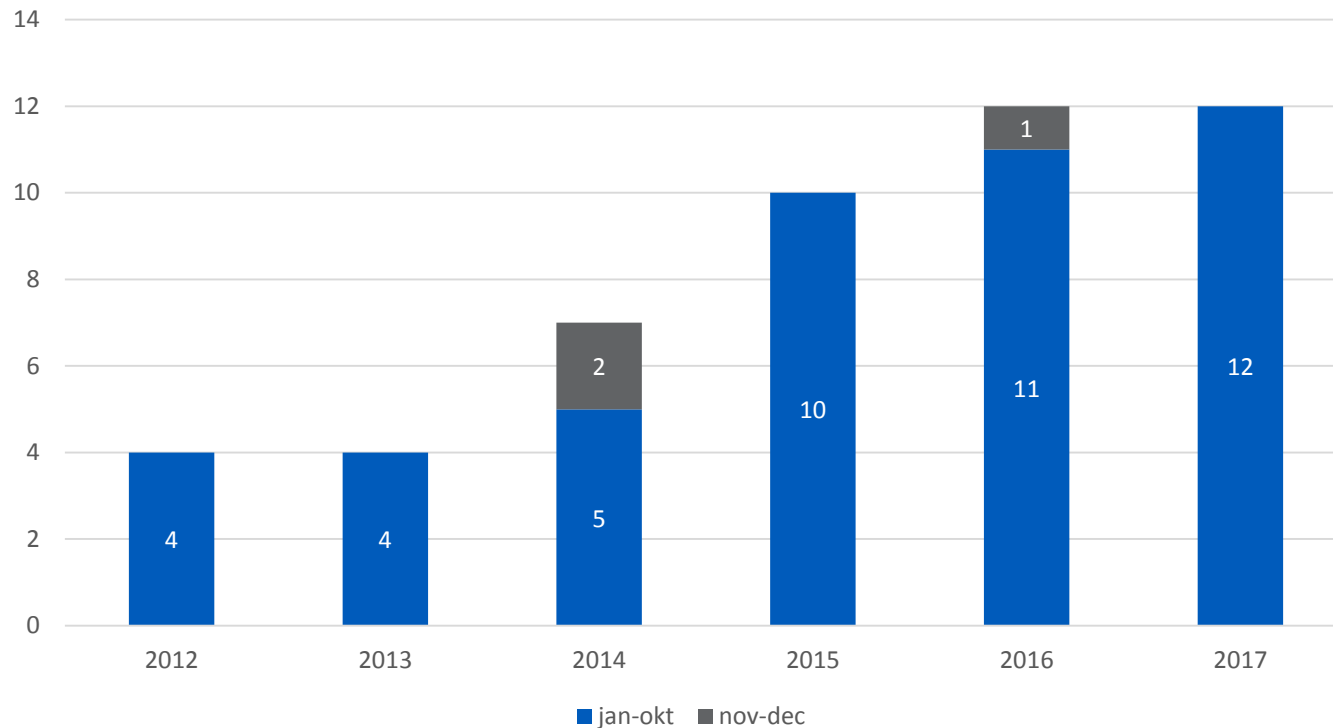
Nationella SPI	Medelvärde 2012-2016	2016	2017	2017 jämfört med medel för 2012-2016	2017 jämfört med 2016
1. Händelserapporter	6 490	7 656	7 556	16%	-1%
2. Olyckor*	26	10	13	-50%	30%
3. Allvarliga tillbud*	7	11	12	71%	9%
4. Omkomna*	5	3	3	-40%	0%
5. Allvarligt skadade*	10	4	8	-20%	100%
6. Avåkning*	9	3	12	33%	300%
7. Intrång på bana	88	108	84	-5%	-22%
8. Luftrumsintrång	285	304	352	24%	16%
9. Laserhändelser	105	81	73	-30%	-10%
10. Drönare	-	31	55		77%
Europeiska SPI					
1. LOC-I*	8	3	5	-38%	67%
2. C-FIT*	3	4	4	33%	0%
3. MAC	-	19	60		216%
4. GCOL*	6	4	4	-33%	0%
5. RAMP	375	562	635	69%	13%

**OBS! Litet antal ger stort genomslag på andelsberäkningarna.*

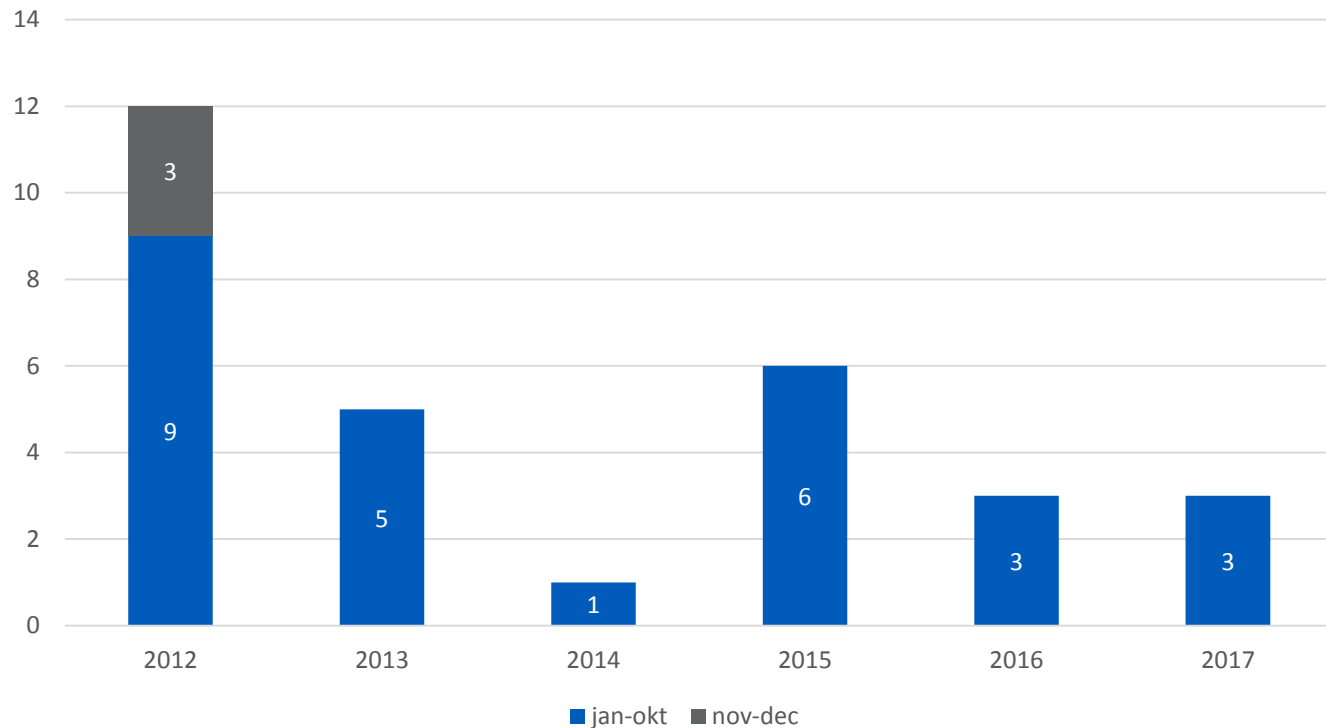
Olyckor

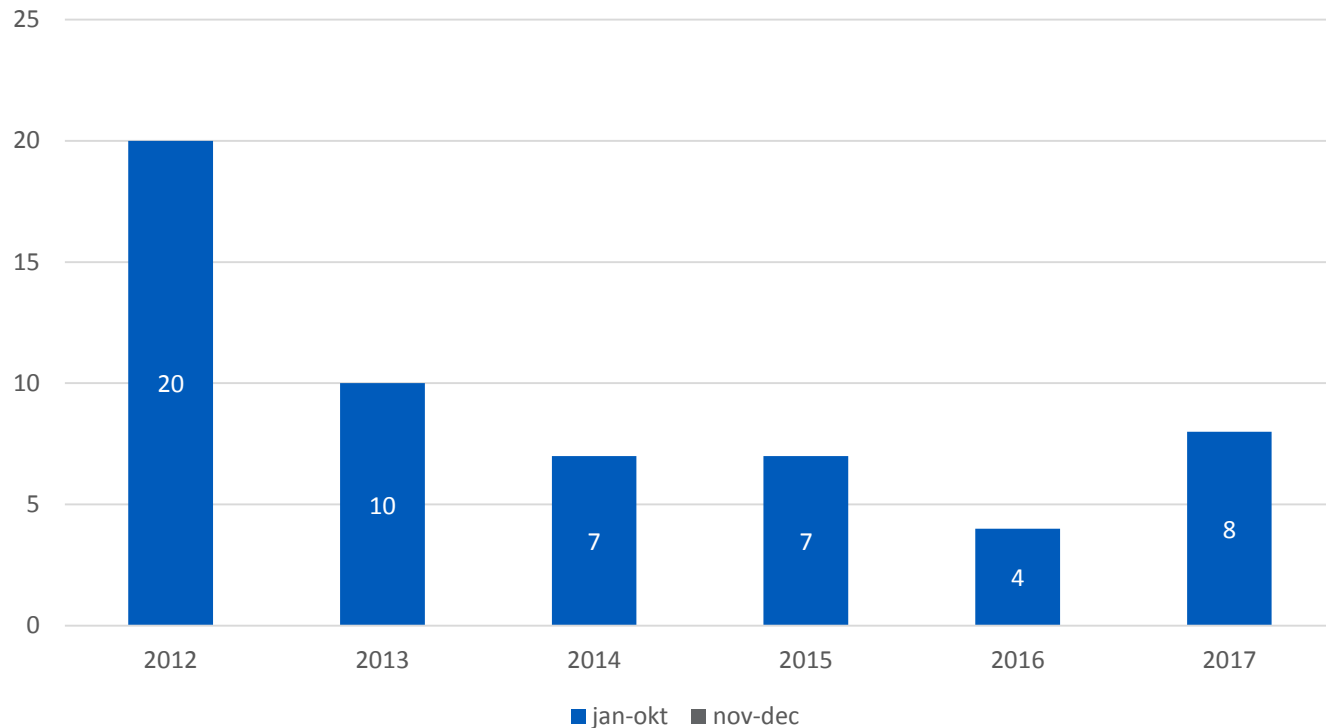
Allvarliga tillbud

Omkomna

Allvarligt skadade

Säkerhetspolitiskt läge

NIS direktivet

NIS-direktivet är ett av EU beslutat direktiv som ska genomföras i svensk rätt senast den 9 maj 2018

Syftar till att **höja skyddsnivån** när det gäller **samhällskritisk infrastruktur** och innebär att viktiga verksamheter måste visa upp att de löpande arbetar med **säkerheten i sina IT-system**

Vilka omfattas rent generellt

Leverantörer av samhällsviktiga tjänster finns enligt direktivet i någon av sju sektorer och definieras som en offentlig eller privat enhet:

- som **tillhandahåller en tjänst** som är viktig för att upprätthålla kritisk samhällelig eller ekonomisk verksamhet
- där tillhandahållandet av tjänsten ska vara **beroende av nätverk och informationssystem** samt
- där en incident skulle medföra en **betydande störning** vid tillhandahållandet av tjänsten.

Energi

Transport

Bankverksamhet

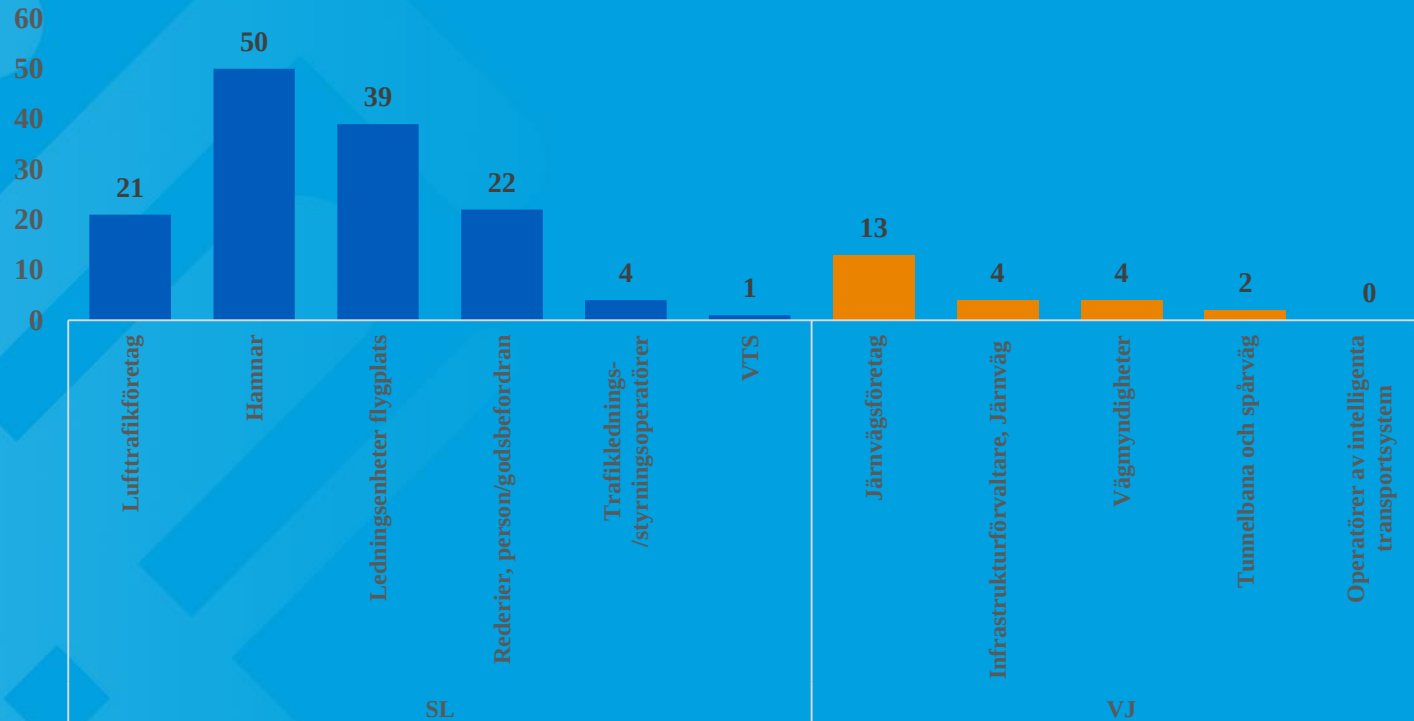
Finans

Hälsö- och sjukvård

Leverans och distribution av dricksvatten

Digital infrastruktur

Vilka omfattas inom transportområdet (preliminär bedömning)

MSB:s roll

- Upprätta förteckning över samhällsviktiga tjänster
- Meddela sektorsövergripande föreskrifter
- Mottagare av incidentrapporter
- Ingå i samarbetsgrupp på EU-nivå och leda samarbetsforum för tillsynsmyndigheterna på nationell nivå

Transportstyrelsens roll

- Utöva tillsyn över att regelverket följs
- Vid behov meddela sektorsspecifika föreskrifter
- Besluta om förelägganden vid vite och sanktioner (även mot myndigheter)

Leverantörernas roll

Enligt betänkandet SOU
2017:36

Samhällsviktiga tjänster

- Ska dokumentera om en tjänst är beroende av nätverk och informationssystem samt om en incident medför betydande störning vid tillhandahållandet av tjänsten.

Systematiskt och riskbaserat informations- säkerhetsarbete

- Ska följa föreskrifter om systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete
- Ska genomföra och dokumentera årlig riskanalys
- Ska vidta lämpliga åtgärder för att hantera risker samt förebygga och minimera verkningarna av incidenter som påverkar säkerheten i nätverk och informationssystem.

Incidentrapportering

- Incidenter som har en betydande inverkan på kontinuiteten i de samhällsviktiga tjänster som tillhandahålls ska utan onödigt dröjsmål rapporteras till MSB

Tillsyn och sanktioner

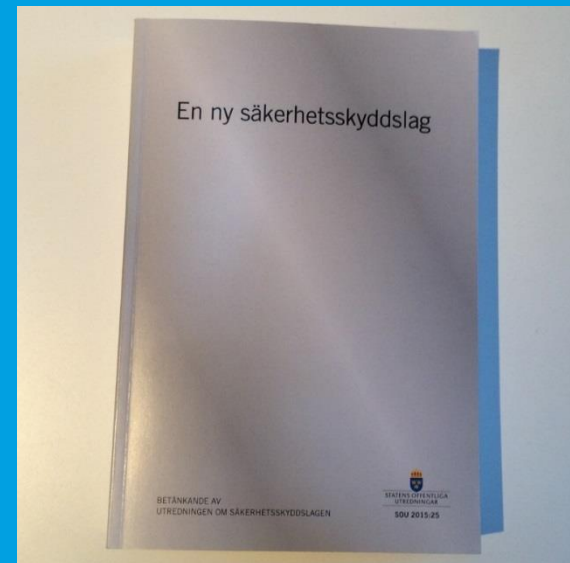
- Kommer att tillsynas av utsedd tillsynsmyndighet för respektive sektor.
- Föreläggande förenat med vite kan tillämpas (efter påpekanden och krav på rättelse) om leverantören inte följer lagen och föreskrifter

Cybersäkerhet

Ny säkerhetsskyddslag

2019-04-01

Utredningsförslag

- Transportstyrelsen tar över tillsynsansvar från länsstyrelserna
- Transportstyrelsen tar över tillsynsansvaret från Säkerhetspolisen för Sjöfartsverket, Trafikverket och Luftfartsverket
- Säkerhetspolisen och Försvarsmakten föreslås ha en samordnande funktion samt ett strategiskt ansvar för tillsynen

Utredningsförslag

- Samtliga verksamheter som omfattas av säkerhetsskyddslagen ska med viss regelbundenhet bli föremål för tillsyn
- Säkerhetspolisen ges i uppdrag att utöva tillsyn över tillsynsmyndigheterna
- Säkerhetspolisen och Försvarsmakten kan inom sina respektive områden ta över tillsynsansvaret från andra tillsynsmyndigheter om det finns särskilda skäl

Sammanfattning, skillnader och gränssytor

Säkerhetsskyddslag

Cybersäkerhet

NIS

Transportstyrelsens åtgärder

Branschperspektiv

Viktigt att ta med

- Ödmjukhet för en fortsatt hög flygsäkerhet
- Risken för intrång i IT system
- En fullt fungerande security

Frågor eller funderingar

Seminarium för flygplatsernas ledningsfunktion - 2019

2019-03-05 – 2019-03-06

Agenda

Tisdag

Tid	Programpunkt	Föreläsare	Block	Målgrupp
13:00 – 13:45	Inledning och information	Tomas Olsson	Gemensamt	Ledningsfunktionen
13:45 – 14:15	ANS-information	Ann-Sofi Lorefält	ANS	Ledningsfunktionen
14:15 – 14:30	AGA/lufttrumsinformation	Jörgen Andersson		Ledningsfunktionen
14:30 – 15:00	KAFFE			
15:00 – 15:15	AGA/lufttrumsinformation (forts)	Jörgen Andersson		Ledningsfunktionen
15:15 – 15:45	RPAS	Rémi Vesvre	Gemensamt	Ledningsfunktionen
15:45 – 16:15	Digital Runway Incursion Warning System (DRIWS)	Robert Gyllroth	Gemensamt	Ledningsfunktionen
16:15 – 16:20	AVSLUTNING DAG 1	Tomas Olsson	Gemensamt	Ledningsfunktionen
16:20 – 17:00	Möjlighet att diskutera enskilda frågor med Transportstyrelsen		Gemensamt	Ledningsfunktionen